

Aloite 1

Aloitteen tekijä: SPR Savo-Karjalan piirin nuorten yhteisö

Vapaaehtoisten jaksaminen

Savo-Karjalan piirin nuorten yhteisö on huolissaan vapaaehtoisten jaksamisesta ja työtaakasta. Kentältä kuuluu usein, että vapaaehtoisille kasaantuu liian paljon tehtävää. Siispä yhteisö esittää Nuorten Yleiskokoukselle aloitteen siitä, että vapaaehtoisten jaksamista tulee tukea paremmin ja siihen on keskityttävä enemmän.

Koska Suomen Punainen Risti (SPR) toimii ensisijaisesti auttajaorganisaationa, jonka korvaamaton resurssi vapaaehtoiset ovat, on tärkeää, että vapaaehtoisten jaksamista tuetaan riittävästi. Vapaaehtoisbarometrissa (2025) 60 % vastaajista kokee SPR:n vapaaehtoistoimintaan osallistumisen olevan paljon tai erittäin paljon helpompaa, jos he saavat enemmän tukea ja perehdytystä. Tuen tarve nousee siis vapaaehtoiskyselyissäkin merkittävänä.

Yksi ongelma, joka vapaaehtoisten keskuudesta nousee, on eri tehtävien kasautuminen yksittäiselle vapaaehtoiselle. Vapaaehtoistoiminnan lisäksi voi olla työ, koulu, perhe ja/tai muita harrastuksia. Usein vapaaehtoisten keskusteluissa nousee esille, ettei piirin työntekijöillä ole riittävästi aikaa vapaaehtoisten tukemiseen.

Joskus vapaaehtoisen kuormittumisen syynä voi olla, ettei osata sanoa ei. Pitääkin pohtia, onko järjestössä turvallinen ilmapiiri kieltäytyä tehtävistä ilman painostuksen ja paheksunnan kokemusta. Vapaaehtoislinjauksessa (2023) sanotaan, että jokaisella vapaaehtoisella on oikeus osallistua niihin järjestön vapaaehtoistehtäviin, joihin hänellä on osaamista ja kiinnostusta. Näin ollen yleisen ilmapiirin ja asenteiden tarkastelu peiliin katsoen on varmasti paikallaan.

Vapaaehtoisbarometrissa (2025) 60 % vastaajista on sitä mieltä, että suurempi tuki ja perehdytys helpottaa osallistumista SPR:n vapaaehtoistoimintaan. Lisäksi vastaajista 20 % on sitä mieltä, että ei saa riittävästi apua, kun sitä tarvitsee. Nojaten seitsemään perusperiaatteeseen, joista erityisesti inhimillisyyden mukaisesti SPR:n toiminnan tavoitteena on suojella elämää, terveyttä ja ihmisarvoa. Vapaaehtoisten jaksamisen huomioiminen ja tukeminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta varmistetaan kestävä avun ketju. Hyvinvoivat vapaaehtoiset ovat tärkeä voimavara. Vapaaehtoistoiminnan linjauksessa (2023) mainitaan seuraavaa: ”Punaisen Ristin tärkein tehtävä on auttaa ihmisiä heidän arjessaan, elämän kriiseissä ja onnettomuuksissa. Punaisen Ristin toiminnan yksi perusperiaate on vapaaehtoisuus. Toimintamme perustuu siihen, että järjestössä on riittävä määrä vapaaehtoisia, jotka ovat osaavia, hyvinvoivia ja motivoituneita auttamaan. Jokainen vapaaehtoinen on tärkeä osa avun ketjua. Haluamme, että vapaaehtoiset saavat iloa ja onnistumisen kokemuksia vapaaehtoistoiminnastaan.”

Ratkaisuna yhteisö ehdottaa, että vapaaehtoisten hyvinvointia tuetaan vahvistamalla ryhmän yhteishenkeä ja erityisesti ryhmänjohtajilla on tässä tärkeä rooli. Huomionarvoista on, että ketään ei jätetä yksin tehtävien kanssa. On tärkeä muistaa, että vapaaehtoistoiminnan ei tule olla kuormittavaa. Jokaista tulee kannustaa omista voimavaroista huolehtimiseen ja on tärkeää ylläpitää jokaisen vapaaehtoisen jaksamista.

Toiseksi yhteisö ehdottaa, että vapaaehtoisten hyvinvoinnin seuranta tulee kehittää. Esimerkiksi vapaaehtoisbarometrissa on selvitettävä vapaaehtoisten hyvinvointia kartoittamalla myös kuormitustekijöitä. Tarkasteltavia kuormitustekijöitä ovat muun muassa työmäärä, emotionaalinen kuormitus raskaista tilanteista tai ryhmähenki. Lisäksi vaikka Punaisen Ristin sivuilta löytyy osio vapaaehtoisten hyvinvoinnista, se kaipaa lisää konkreettista sisältöä.

Kolmantena yhteisö ehdottaa, että vapaaehtoisen tuen polku tulee suunnitella ja koordinoita nykyistä selkeämmin, jotta jokainen vapaaehtoinen tietää, mistä saa apua ja tukea tarvittaessa. Tiedotusta vapaaehtoisen tuen polusta on lisättävä ja erityisesti tulee pohtia, kuinka uusi vapaaehtoinen saisi tiedon. Vapaaehtoisen tuen polun tulee näkyä vahvemmin osana uuden vapaaehtoisen toimintaan vastaanottamista. Jokaiselle uudelle vapaaehtoiselle nimetään matalan kynnyksen tukihenkilö (mentori), jonka tehtävänä on toimia ensisijaisena yhteyshenkilönä toiminnan alkuvaiheessa. Mentorin rooli määritellään kevyeksi ja ajallisesti rajatuksi, eikä se saa lisätä kohtuuttomasti vapaaehtoisten kuormitusta. Vapaaehtoisten perehdytyksen, koulutuksen ja tuen tulee olla riittävää, samoin kuin ohje- ja tukimateriaalien määrän, sekä saatavuuden. Tällä hetkellä vastuuvapaaehtoiseksi joutuu usein ilman riittävää perehdytystä. Roolitusta täytyy selkeyttää, jotta tiedetään, mikä tehtävä on kenenkin vastuulla. Vapaaehtoistehtävän kuvauksen tulee myös olla riittävän selkeä ja konkreettinen. Näiden kaikkien keinojen avulla parannamme vapaaehtoisten hyvinvointia.

Vapaaehtoistoiminnan linjaus 2023: [PowerPoint Presentation](#)

Vapaaehtoisbarometri 2025

Punaisen Ristin periaatteet: [Punaisen Ristin toimintaa ohjaa seitsemän periaatetta - Punainen Risti](#)

Aloite 2

Aloitteen tekijä: SPR Helsingin ja Uudenmaan piirin nuoret vapaaehtoiset

Alustojen saavutettavuus

Tämän aloitteen myötä toivomme, että aloitteen vastaanottaja ottaa huomioon järjestön käytössä olevien alustojen jatkokehityksessä erilaiset käyttäjät sekä käyttäjäprofiilit.

Järjestössämme on paljon sellaista vapaaehtoistyötä, jonka tekemiseen vaaditaan tekstin-, kuvien tai tiedonkäsittelyä, joskus jopa isossa määrässä. Järjestömme viestintää sekä toimitettavaa materiaalia sanelevat järjestön visuaalinen brändi-ilme, jota kaikkien työntekijä- sekä vapaaehtoistasojen tulee käyttää.

Ongelma on, että järjestöllä on liian monia eri alustoja käytössä ja toiset ohjelmistot eivät ole ilmaisia ja kaikkien saavutettavissa.

Näin ollen toivomme huomioitavaksi seuraavien esimerkkien kautta nykyisten materiaalien esteellisyyttä:

- Kaikki järjestön materiaalit, tapahtumakutsut, kyselyt tai asiakirjat on oltava sellaisia formaatiltaan, että niitä voi käyttää millä tahansa ohjelmistolla, käyttöjärjestelmällä ja millä tahansa laitteella. Tällä hetkellä käytetään sekaisin word- ja pdf-tiedostoja myös niissä tilanteissa, joissa vain toisen käyttö olisi perusteltavaa.
- Materiaalipankissa kaikkien käyttöön tarkoitettu PowerPoint-pohjaa ei ole muokattavissa, eli käyttöön otettavissa ilman lisenssiä. Sen muokkaus ei ole sallittu verkkoversiossa. Näin ollen, vapaaehtoiset eivät voi luoda sen pohjalta PowerPointeja ja haluttu ilme ei ole helposti toteutettavissa.

Tämän aloitteen myötä toivomme siis, että järjestössämme kiinnitetään huomiota käytössä olevien alustojen saatavuuteen, saavutettavuuteen ja käyttäjäystävällisyyteen erityisesti vapaaehtoisten näkökulmasta.

Aloite 3

Aloitteen tekijä: SPR Helsingin ja Uudenmaan piirin nuoret vapaaehtoiset

Nuorten jäsenten sekä vapaaehtoisten määrän kasvun tekijöiden tunnistaminen sekä tukeminen

Punaisen Ristin nuorten jäsenten määrä on ollut jo useamman vuoden ajan laskusuuntainen. Esimerkiksi Helsingin ja Uudenmaan piirin alueella vuoden 2023 jäsenmäärä nuorten kohdalla on ollut 605, kun taas vuoden 2025 sama luku on tippunut 448 nuoreen, alle 29-vuotiaaseen jäseneseen. Valtakunnallisesti samat luvut ovat olleet 2703 nuorta jäsentä vuonna 2023 ja 2234 nuorta jäsentä vuonna 2025.

Punainen Risti on järjestö, joka harmaantuu. Ilman uusia nuoria vapaaehtoisia, meillä ei tulevaisuudessa ole auttajia tai toimintaamme mahdollistavia jäseniä.

Näin ollen meidän tulee miettiä konkreettisia keinoja siihen, miten tunnistamme ja tuemme nuoria kiinnostavia tapoja olla mukana järjestön toiminnassa niin vapaaehtoisena kuin jäsenenä. Panostetaan tapoihin, joilla uudistetaan nuorten verkostoitumista. Kiinnitetään huomiota viestinnän houkuttelevuuteen ja läpinäkyvyyteen. Ehdotamme valtakunnallista nuorisotoimikuntaa kehittämään aihetta. Keskustoimiston tulisi mahdollistaa koulutuksia eri kielillä, esimerkiksi ensiapukoulutuksia. Otetaan piirien hallituksiin alle 29-vuotiaita, jotta nuorten äänillä olisi voimaa järjestössä. Kiinnitetään huomiota turvallisempaan tilaan ja vastaanotetaan rohkeasti uudet ideat sekä kokeillaan niitä.

Tämän aloitteen myötä odotamme, että yleiskokous etsii ja tunnistaa konkreettisia keinoja, joiden kautta voimme tukea nuorten kiinnittymistä järjestöömme jäseninä sekä vapaaehtoisina.